

Sygn. akt III AUa 195/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Elżbieta Czaja (spr.)
Sędziowie:	SA Elżbieta Gawda SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Protokolant: sekr. sądowy Bożena Karczmarz	

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 r. w Lublinie

sprawy L. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w R.

o prawo do renty

na skutek apelacji pozwanego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R.

od wyroku Sądu Okręgowego w Radomiu

z dnia 17 stycznia 2013 r. sygn. akt VI U 1653/11

I. zmienia częściowo zaskarżony wyrok i ustala początkową datę prawa do renty na dzień 4 października 2011 roku;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie.

Sygn. akt **III AUa 195/13**

UZASADNIENIE

L. K. odwołał się od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w R. z dnia 2 grudnia 2011 roku o odmowie przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, wskazując, że wnioskodawca stał się częściowo niezdolny do pracy od sierpnia 2011r., ale nie wykazał wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, wynoszącego co najmniej 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Wyrokiem z dnia 17 stycznia 2012 roku Sąd Okręgowy w Radomiu zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał L. K. prawo do renty z tytułu całkowitej okresowej niezdolności do pracy od 1 sierpnia 2011 roku do 30 września 2014 roku.

Podstawą wyroku były następujące ustalenia :

Wnioskodawca L. K. urodzony w dniu (...) złożył wniosek o przyznanie renty z tytułu niezdolności do pracy. Lekarz orzecznik uznał wnioskodawcę za częściowo niezdolnego do pracy. Komisja lekarska uznała, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy od sierpnia 2011 roku do 30 września 2013 roku. Wnioskodawca nie wykazał posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, wynoszącego co najmniej 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

W oparciu o powyższe orzeczenie oraz na podstawie art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późniejszymi zmianami) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. w dniu 2 grudnia 2011 roku wydał decyzję o odmowie przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy.

Bezsporne jest, że wnioskodawca legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym wynoszącym 28 lat, 10 miesięcy, 16 dni.

Biegli kardiolog, ortopeda i diabetolog, stwierdzili u badanego: chorobę dyskopatyczno-zwyrodnieniową kręgosłupa lędźwiowego bez dysfunkcji czynnościowej i zespołu korzeniowego, artrozę zaawansowaną prawego stawu biodrowego ze znaczną dysfunkcją czynnościową, cukrzycę typ 2 bez zmian narządowych, otyłość olbrzymią, nadciśnienie tętnicze II stopnia wg (...) / (...) bez zmian narządowych. Biegli podali, że stwierdzone schorzenia powodują częściową niezdolność do pracy fizycznej od 05.04.2011r do 30.09.2013 roku.

Inny zespół biegłych: kardiologa, ortopedy, diabetologa, neurologa, po zapoznaniu się z aktami sprawy i dokumentacją lekarską stwierdził u badanego: zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe prawego biodra, rozpoczynające się zmiany zwyrodnieniowe lewego biodra, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, z zespołem bólowym, kręgozmyk L5-S1 1°, nadciśnienie tętnicze II° wg (...), cukrzycę typu 2, znaczną otyłość. W opinii biegli podali, że stwierdzone schorzenia powodują całkowitą niezdolność do pracy od dnia 1.08.2011 r. (tj. zakończenia zasiłku chorobowego) do dnia 30.09.2014 roku.

Sąd oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy podzielił stanowisko biegłych lekarzy zawarte w drugiej opinii . Jest ona obiektywna , wiarygodna , oparta na wiadomościach specjalnych , fachowa , wydana po zapoznaniu się z dokumentacją lekarską i po przeprowadzeniu przedmiotowego badania . Opinia jest na tyle pewna i jednoznaczna , że w ocenie Sądu mogła być podstawą wyrokowania. Brak było podstaw do dopuszczania opinii kolejnego zespołu lekarzy .

Sąd wskazał, że renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w ciągu 18 miesięcy od ustania

okresu ubezpieczenia (art. 57 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Dz. U. 1998 r. Nr 162 poz. 1118).

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego , w myśl art. 58 ust. 1 pkt 5 cyt. ustawy w/ w ustawy , uważa się za spełniony , gdy ubezpieczony osiągnął składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 5 lat , gdy niezdolność ta powstała w wieku powyżej 30 lat . U wnioskodawcy całkowita niezdolność do pracy powstała

w wieku 54 lat i według art. 58 ust. 1 pkt 5 ustawy wymagany okres składkowy i nieskładkowy winien wynosić 5 lat. Ponadto zgodnie z art. 58 ust. 2 ustawy okres ten powinien przypadać w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy, przepisu art. 57 ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy – czyli u wnioskodawcy niezdolność do pracy mogła powstać po upływie 18 miesięcy od ustania okresu ubezpieczenia, gdyż jego okres składkowy i nieskładkowy wynosi 28 lat, 10 miesięcy, 16 dni.

Ponadto zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r. w sprawie I UZP 5/05 (LEX nr 175150) renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 57 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - tekst jedn.: Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.), bez potrzeby wykazywania przewidzianego w art. 58 ust. 2 tej ustawy pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Ponieważ wnioskodawca ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 28 lat, 10 miesięcy, 16 dni to nie musi legitymować się posiadaniem okresu składkowego i nieskładkowego, wynoszącego co najmniej 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Sąd wziął pod uwagę stan prawny obowiązujący w chwili złożenia wniosku o rentę i tym samym nie uwzględnił przepisu art. 58 ust. 4 dodanego przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2011 r. (Dz.U.2011.187.1112) zmieniającej nin. ustawę z dniem 23 września 2011 r.).

Wnioskodawca spełnia więc przesłanki do otrzymywania renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. W sprawie istotne znaczenie ma fakt, że wniosek o rentę został złożony 29 sierpnia 2011r.

Z tych względów Sąd na mocy art. 477¹⁴ § 2 kpc w związku z art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity - Dz. U. 2004 r., Nr 39, poz. 353, z późn. zm.) zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał prawo do renty z tytułu całkowitej, okresowej niezdolności do pracy dn. 1.08.2011 r. do dn. 30.09.2014 r.

Wymienione orzeczenie zostało zaskarżone w całości apelacją organu rentowego - Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w R..

Apelacja zarzuca:

- naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 57 oraz 100 ust 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227), poprzez przyznanie prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy osobie, która nie spełnia tego prawa, oraz przyznanie prawa do renty od 1. 08. 2011 roku tj. w trakcie pobierania zasiłków chorobowych.

Wskazując na powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku i oddalenie odwołania, ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Skarżący wskazuje, że zasiłek chorobowy wnioskodawca pobierał od 5.04.2011 roku do dnia 3.10.2011, a więc na wniosek złożony w dniu 22.08.2011 roku, ewentualnie może prawo do renty nabyć dopiero od 4.10.2011 roku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja organu rentowego jest zasadna jedynie częściowo. Nie jest sporne, że wnioskodawca pobierał zasiłek chorobowy od 5.04 2011 roku do 3.10 2011 roku, a więc prawo do renty nabył dopiero od 4.10.2011 roku. W tym zakresie zasadny jest zarzut naruszenia art. 100 ust 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach

z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 153 poz. 1227); zgodnie z którym jeżeli ubezpieczony pobiera zasiłek chorobowy, świadczenie rehabilitacyjne lub wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy wypłacane na podstawie przepisów kodeksu pracy, prawo do emerytury, renty z tytułu niezdolności do pracy lub renty szkoleniowej powstaje z dniem zaprzestania pobierania tego zasiłku, świadczenia lub wynagrodzenia.

W tym stanie rzeczy zasadnym było dokonanie częściowej zmiany wyroku, i ustalenie początkowej daty prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na dzień 4 października 2011 roku.

W pozostałej części apelacja organu rentowego nie jest zasadna.

Ustalenia Sądu I instancji w świetle których wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy, wynikają z opinii biegłych lekarzy kardiologa – J. M., ortopedy - M. G., diabetologa – E. R. i neurologa - A. S., która to opinia została zaaprobowana przez sąd orzekający. Biegli stwierdził u badanego: zaawansowane zmiany zwyrodnieniowe prawego biodra, rozpoczynające się zmiany zwyrodnieniowe lewego biodra, zmiany zwyrodnieniowe kręgosłupa, z zespołem bólowym, kręgozmyk L5-S1 1°, nadciśnienie tętnicze II° wg (...), cukrzycę typu 2, znaczną otyłość i podali, że stwierdzone schorzenia powodują całkowitą niezdolność do pracy od dnia 1.08.2011 r. (tj. zakończenia zasiłku chorobowego) do dnia 30.09.2014 roku.

Sąd I instancji oceniając zebrany w sprawie materiał dowodowy był uprawniony do podzielenia stanowiska biegłych lekarzy zawartego w drugiej opinii. Analiza sporządzonej opinii wskazuje, iż została ona oparta na przedłożonej dokumentacji medycznej, aktach rentowych, uwzględniających historię stanów chorobowych, stanowiących podstawę orzeczenia o niezdolności do pracy, a także przeprowadzone przez biegłych badanie. Dopiero w oparciu o tak kompleksowo zebrany materiał biegli wypowiedzieli się, co do stanu zdrowia wnioskodawcy. Opinia jest na tyle pewna i jednoznaczna, że w ocenie Sądu mogła być podstawą wyrokowania. Brak było podstaw do dopuszczania opinii kolejnego zespołu lekarzy. Istotnym jest, że w składzie tego zespołu biegłych dodatkowo opiniował biegły neurolog, a o takiej specjalności lekarz nie uczestniczył w poprzednim składzie zespołu biegłych.

Nie było kwestionowane, że w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku rentę jak też przed powstaniem niezdolności do pracy wnioskodawca nie udowodnił okresu ubezpieczenia w wymiarze 5 lat. Jednakże wnioskodawca ma okres składkowy i nieskładkowy wynoszący 28 lat, 10 miesięcy, 16 dni to nie musi legitymować się posiadaniem okresu składkowego i nieskładkowego, wynoszącego co najmniej 5 lat w ostatnim dziesięcioleciu przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy bowiem z uwagi na datę złożenia wniosku o rentę - 22 sierpnia 2011 roku, art. 58 ust 4 ustawy nie znajduje do niego zastosowania.

Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia warunki określone w art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2009r. Nr 153 poz. 1227 z późn. zm.), tj:

1. jest niezdolny do pracy;
2. ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy;
3. niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11 -12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-4, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Wymagany w punkcie 2 okres składkowy i nieskładkowy uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowych wynoszący łącznie, co najmniej 5 lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat, przy czym okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy (art. 58 ust 2).

W świetle art. 58 ust 4 ustawy - przepisu ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Art. 58 ust. 4 dodany został przez art. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2011 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z dnia 8 września 2011 r.) zmieniającej nin. ustawę z dniem 23 września 2011 roku.

W poprzednio obowiązującym stanie prawnym, unormowanie to nie obowiązywało, a przyjmowane było, że renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy - (art. 57 ust. 2 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych), bez potrzeby wykazywania przewidzianego w art. 58 ust. 2 tej ustawy pięcioletniego okresu składkowego i nieskładkowego przypadającego w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy por. min. wyrok Sądu Najwyższego z 24 kwietnia 2008 roku (II UK249/07 LEX nr 829132).

Tym samym zarzut naruszenia art. ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest zasadny.

Wnioskodawca jest całkowicie niezdolny do pracy od daty wskazanej w opinii biegłych, legitymuje się okresem składkowym w wymiarze ponad 25 lat, a tym samym spełnia wymogi przyznania mu prawa do renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na okres ustalony w opinii biegłych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 i art. 386 § 1 k.p.c. orzekł jak w sentencji.